

Den e-a regenten i Frankrike under sednare delen af Ludvig XV:s regering var markisinnan Pompadour. *E. vigt, se Specifik vigt* (under Specifik). — *Syn. Se Verklig.* — 2) *E. bemärkelse, betydelse*, som ursprungligen tillhör ett ord, i motsats till Figurlig, Oegentlig, Bildlig. *Taga ett ord i dess e-a bemärkelse. I e. mening kan det icke sägas.*

EGENTLIGEN, eja'ntligänn, adv. 1) I egentlig mening, betydelse, i sjelfva verket. *E. är han icke annat än en charlatan. Detta ord betyder e. . . . E. att tala, kan ingen vara rätt lycklig utan dygd.* — 2) Om det vore rätt, om han, hon o. s. v. gjorde rätt. *E. borde det vara så. E. borde han komma och bedja om förlåtelse.*

EGENTLIGHET, eja'ntlighét, f. 3. Egen-skapan att vara egentlig.

EGENTLIGT, eja'ntliggt, adv. *Se Egentligen.*

EGENVILJA, f. 4. *Se Egensinne.*

EGENVILLIG, a. 2. *Se Egensinnig.*

EGENVILLIGHET, f. 5. *Se Egensinne.*

EGG, ägg, m. Den hvassa kanten på skärande verktyg. *E. på svärd, knifvar. Denna knif är slö i e-en, har slö e. Rå e., se Råegg.* [Ägg.]

EGGA, ägga, v. a. 1. *E. ell. e. upp* (äfv. *Uppegga*), ingifva brinnande håg, mod, lust, ifver till något, i högsta grad uppmuntra. *Genom förmaningar e. någon till verksamhet. Tåflan e-r till slit. Denna omständighet e-de honom till att försöka. Detta fältherrens tal e-de trupperna till nytt mod, till ett nytt förtvifadt anfall.* — *Syn. Elda, Uppelda, Uppmuntra, Reta, Sporra, Uppsporra.* — *Eggande, n. 4.* [Ägga.]

EGGELSE, äggälle, f. 3. 1) Handlingen, verkningen, då någon eller något eggar. *Genom dessa e-r lifvade han åter soldatens sjunkna mod. E-n af goda efterdömen.* — *Syn. Sporrande, Eggande, Retelse, Uppmuntran.* — 2) Hvad som eggar. *Detta kan blifva en e. för honom till slit.* — *Syn. Sporre, Uppmuntran, Retelse.* [Äggelse.]

EGGJERN, äggjä'rn, n. 5. Verktyg af jern, som har egg, d. v. s. som begagnas att skära eller hugga med: skärande verktyg. *En knif, yxa, sax äro e.* [Äggjern.]

EGID, eji'd, m. 3. 1) (grek. myt.) Pallas' sköld. — 2) (fig.) Skydd, skyddsvärn.

EGNA, ägna, v. a. 1. Bestämma till något visst bruk, ändamål, isynnerhet på ett högtidligt sätt. Ordet tillhör den mera värdade, upphöjda stilen, och förekommer sällan i hvardagspråket. *E. någon hela sin uppmärksamhet, hela sin beundran, erkänsla. E. hela sin tid åt konsterna, åt vetenskaperna.* — *Syn. Skänka, Tilldela.* — *V. impers. Passa, anstå. Det e-r honom att tåga. Såsom en kristen e-r och anstår. Jfr. Anstå.* — *Syn. Se Passa.* — *E. sig, v. r. 4.) E. sig åt något, egna sin tid, sin verksamhet, sina krafter, bemödanden åt något. E. sig åt handeln. E. sig åt folkets upplysning.* — *Syn. Bestämma sig för, Sysselsätta sig med, Öfverlemnna sig åt.* — 2) (om sak) *E. sig åt, passa till föremål för. Detta drag af honom e-r sig åt skämtet, åt löjet, åt satiren. Denna vackra scen skulle väl e. sig åt penseln.* [Ägna.]

EGNANDE, n. 4. Handlingen, då man egnar. [Ägnande.]

EGO, se Ägo.

EGODELÄR, se Ägodelar.

EGOISM, ego'issm, m. 3. Bøjelsen att hänföra allt blott till sig sjelf och betrakta allt annat

blott såsom medel för egna, sjelfviska ändamål. — *Syn. Egennyttia, Sjelfviskhet.*

EGOIST, egoi'sst, m. 3. Den, som ej har känsla för någon annan än sig sjelf; sjelfvisk människa.

EGOISTISK, egoi'sstissk, a. 2. 1) Som i tanke och handling beherrskas af egoism. *En e. människa.* — *Syn. Sjelfvisk, Egenkär, Sjelfkär, Egennyttig.* — 2) Som härrör af, vittnar om, förräder, tillkännagifver egoism. *E-t handlings-sätt.*

EHO, ehó, pron. sing. indekl. Hvilken helst. *E., som ger akt på tidens tecken. E. det vara må.* — *Syn. Hvilken helst, Hvilken som helst, Hvem som helst.*

EHURU, ehuru, konj. 1) Huru som helst. *E. dermed än må vara. E. många de ock må vara, huru många som helst &c. E. stor han än må vara, huru stor som helst &c. E. man må göra, så är det på tok. E. det går, så får man vara nöjd. E. dermed må förhålla sig, så . . . E. mycket han är min vän.* — 2) Utan hinder, inverkan deraf att. *Han lever nöjd, e. han är fattig. E. lär'd, är han ganska ensaldig.* — *Syn. Fastän, Då, Ånskönt, Ehuruväl, Oansedt, Oaktadt.*

EHURUDAN, ehurudann, pron. a. 2. Huru-dan som helst, huru som helst beskaffad. *E. han vara må. E-t hans uppsåt än må vara.* — *Anm. Jfr. Dan.*

EHURUVÄL, ---väl, konj. *Se Ehuru, 2.*

EHVAD, eväd, pron. a. indekl. Hyvad helst, hvilken ell. hvilket som helst. *E. än hända må. E. hans afsigt än må vara.* — *Konj. Antingen. E. han gör det eller icke. E. det är mycket eller litet. E. du vill eller ej.* — *Syn. Se Antingen.*

EHVAR, evär, adv. Hvar som helst. *E. han än må vara. Jag tager mitt, e. jag finner det. Sätt er ask, e., e. helst, e. som helst ni behagar.*

EHVAREST, eväräst, adv. *Se Ehvar.*

EHVARS, evär's, pron. genit. sing. Hvilkens som helst. *E. tillhörighet det än må vara.*

EHVART, evärt, adv. Hvert som helst. *E. jag än vänder mig, ser jag intet annat än mörker.*

EHVEM, evémm, pron. *Se Eho.*

EIS, äj's, n. 3. (i musik) E, upphöjdt en half ton.

EJ, äjj, adv. *Se Icke. E. heller, se Icke heller.*

Anm. Ej, liksom Icke, brukas mer i skrift än i tal, dock mera sällan än det sednare, och mera för omvexling skull eller för att göra ordvändningen ledigare. Båda äro utbildade från det forna Eigi.

EJA, äjja, int. Ack att! O att! Gud gifve att! Förekommer i den bibliska och i den äldre kyrkliga stilen. *E. vore vi der!*

EJDER, äj'dr, m. 2. pl. *ejdrar.* *Se Ejdergå's.*

EJDERDUN, äj'drdun, n. 3. pl. Dunen af Ejdergåsen, hvilka äro högt värderade för sin lätt-het, spänstighet och värmande förmåga. *Kuddar af e. Hvila, ligga på e.* — *Ss. E-sbädd.*

EJDERFÅGEL, äj'drfa'gl, m. 2. pl. — fåglar, eller

EJDERGÅS, äj'drgå's, f. 3. pl. — gå'ss. Sim-fågel, 2 fot lång, hanen hvit och svart, honan gråspräcklig på rostbrun botten; fötter och ben grönbruna. Kallas äfv. Ejder, Åda eller Gudun-ga. Fuligula mollissima.